

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ SONUÇ RAPORU

ÜNİVERSİTELERDE GİRİŞİMCİ BİREY
YETİŞTİRMEDE İŞLETME BÖLÜMLERİNDE VERİLEN
EĞİTİMİN ETKİSİ: UZAMSAL BİR ÇALIŞMA

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ: Doç. Dr. İsa İPÇİOĞLU

ARAŞTIRMACILAR: Yrd. Doç. Dr. Atıl TAŞER

BAŞLAMA TARİHİ: 01.10.2010

BİTİŞ TARİHİ: 23.03.2011

BİLECİK ÜNİVERSİTESİ

BİLECİK, 2011

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

ÜNİVERSİTELERDE GİRİŞİMCİ BİREY YETİŞTİRMEDE İŞLETME BÖLÜMLERİNDE VERİLEN EĞİTİMİN ETKİSİ: UZAMSAL BİR ÇALIŞMA

ÖZET

Ülke ekonomilerinin gelişmesinde, istihdamın artırılmasında ve teknolojinin ilerlemesinde girişimciler büyük rol oynamaktadır. Yarattıkları katma değer ile hem ülkelerini hem kendilerini refaha taşıyan girişimciler bir çok ülkede teşvik edilmektedir. Girişimcilerin sayıca artırılması için pek çok yöntem denenmekle birlikte arzu edilen başarıya ulaşıldığının söylenebilmesi çok mümkün değildir. Bu sebeple başarıya ulaşmanın en önemli yollarından biriside eğitimidir. Özellikle üniversitelerdeki işletme bölümlerinin temel amaçları arasında girişimci bireyler yetiştirmek gelmektedir.

Girişimci bireyler üzerinde yapılan çalışmalarda bireyin girişimci olmasına bazı hislerin sebep olduğu görülmektedir. Bu hisler; risk alma eğilimi, yenilikçi olabilme, belirsizliğe karşı tolerans, başarıma isteği, kendine güven ve içsel kontrol olarak adlandırılmış ve sosyolojik açıdan geliştirilebilir hisler arasında kabul edilmişlerdir.

Buradan hareketle bu çalışmada özellikle girişimci birey yetiştirmeyi kendisine ana hedef olarak seçen işletme bölümlerinde verilen eğitimin girişimcilik hislerini ne denli geliştirebileceği ölçülmeye çalışılmaktadır.

Bu ölçümün yapılması için ana sorun üzerinden hareket ile ana amacı girişimci birey yetiştirmek olan işletme bölümlerinde verilen eğitimin bireylerin hislerinde yaratacağı farklılık ortaya konmalıdır. Bunun için ise işletme eğitiminin birey tarafından alınmadan önce bir ölçüme tabi tutulması ve farklılığın ortaya konması için eğitimi aldıktan sonra ölçüme tabi tutulması gerekmektedir. Çalışmanın uzamsal kısmı da burada başlamaktadır.

2007 öğretim döneminde 1. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan araştırma o dönem içerisinde sonuçlanmış ve daha sonra yayınlanmış olmakla birlikte gelişmeyi sergilemesi açısından yetersiz kalmıştır. Bu nedenle öğrencilerin 4. sınıf oldukları dönemde aynı araştırma uygulanarak eğitim yaşamları boyunca ortaya çıkan girişimcilik hislerindeki gelişim belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik hisleri, girişimcilik, eğitim

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

THE EFFECTS OF BUSSINESS EDUCATION ON ENTREPRENEURSHIP CHARACTERISTICS

ABSTRACT

Entrepreneurial-oriented individuals are the most active leaders in terms of economic growth, the employment increase and the technologic growth in the world. Although there have been many techniques implemented to increase the number of entrepreneurs, the desired success is not achieved yet. For this reason it is concluded with many studies that the access to this achievement should be the subject of education through the courses of business schools.

The studies on the entrepreneurs show that, to be an entrepreneur, individuals should have an entrepreneurial spirit. According to studies, this spirit has been explained through six main senses affecting the entrepreneurial characteristics. These senses are, willing to take risk, being innovative, tolerance to uncertainty, willing to succeed, self-confidence and the locus of control that are also accepted sociologically supportive and developable.

In this study, the education in business schools aiming to train prospective entrepreneurs and the supportive clauses are to be investigated whether these senses effects the entrepreneurial spirit or not. In order to make an analysis, the difference on senses should be explored with the education in business schools. To be able to do that, individuals' pre-educational and post- educational terms of education should be investigated separately. The first part of the study begins at this point.

In 2007 education term, in two different government universities a questionnaire has been conducted to students on their pre-educational period to explore their entrepreneurial spirit. Accordingly same questionnaire will be conducted on the same respondents during their senior year at the university. This revise application will be functional and practical to evaluate the pre and post- educational acquisition.

Keywords: Entrepreneurship characteristics, education, entrepreneurship

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

İÇİNDEKİLER

ÖZET	2
ABSTRACT	3
İÇİNDEKİLER	4
TABLolar LİSTESİ	4
GİRİŞ	5
LİTERATÜR ARAŞTIRMASI	5
<i>İçsel Kontrol Hissi</i>	6
<i>Başarma İsteği</i>	7
<i>Risk Alma Eğilimi</i>	7
<i>Belirsizliğe Karşı Tolerans</i>	8
<i>Kendine Güven</i>	8
<i>Yenilikçi Olma</i>	9
METODOLOJİ	9
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	10
KAYNAKÇA	15
EK-1	17
EK-2	17

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Ankete Katılan 1. Sınıf Öğrencilerinin Demografik Özellikleri	10
Tablo 2. Ankete Katılan 1. Sınıf Öğrencilerinin Demografik Özellikleri	11
Tablo 3. Ortalamalar ve Standart Sapmalar	13
Tablo 4. T-Testi Sonuçları	14

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

GİRİŞ

Girişimcilik tüm ülkelerde en hızlı büyüme eğilimi gösteren kavramlardan birisidir (Gartner ve diğerleri, 1999:13). Ülke ekonomisinin gelişmesi, istihdam sağlanması ve teknolojik yeniliklerin ortaya çıkarılabilmesi noktasında çok büyük öneme sahip olan girişimciler tüm dünyada desteklenen ekonomik bir güç olarak karşımıza çıkmaktadır. Desteklenmesi ve özendirilmesi gereken girişimci olma özelliğinin ortaya çıkarılabilmesi ve buna bağlı olarak girişimci bireylerin sayıca artırılabilmesi için pek çok farklı eğitim kurumu tarafından girişimcilik eğitimi verilmektedir. Girişimcilik eğitimi sadece özelleşmiş kurslarda ya da sertifika programlarında işlenen bir başlık olmaktan öte kendine has müfredatı olan ve özellikle işletme bölümleri tarafından eğitimi verilen ana konu haline almıştır. Özellikle A.B.D.'de 100 den fazla fonlar tarafından desteklenen merkez, 1600 farklı üniversitede verilen 2200 girişimcilik dersi ile özel bir önem kazanması girişimciliğe ve girişimciliğe bağlı olarak ortaya çıkacak faydalara verilen önemi ortaya koymaktadır (Kuratko, 2003:22).

Her ne kadar girişimciliğe dair müfredatların izlendiği okullar tüm dünyada popüler hale gelmişler ise de akademik dünyada girişimci birey yetiştirmenin genetik mirasa mı yoksa eğitime mi bağlı olduğu halen tartışılmaktadır (Duygulu, 2008:4; Klein ve diğerleri, 2006:10). Tek bir görüşte uzlaşılmasa da genel görüş girişimciliğin genetik miras ve kültür yolu ile taşınabileceği ancak bu mirasın eğitim ile yükseltilerek anlamlı hale getirilebileceğidir. Bu nedenle, çalışmamızın ana amacı da işletme bölümlerinde verilen eğitimin girişimcilik hisleri üzerindeki etkileri araştırmaktır.

LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Girişimciyi genel olarak, kaynaklar konusunda öngörüde bulunarak işi planlayan, insan kaynaklarını örgütleyerek girdilerin işlenmesini sağlayan ve elde edilen çıktıyı da kârlılık yaratacak biçimde tüketicilerin kullanımına sunma becerisini gösteren kişi biçiminde tanımlamak mümkündür (Silver, 1983:7). Bu özelliklere sahip olan bireyler diğer bireylere göre bazı yönlerden farklılaşmaktadır. Bu farklılıkların başında girişimci hisleri gelmektedir. Girişimci hisleri farklı sebeplerle girişimci bireylerde oluşmuş ve bireyin girişimci olması için tetikleyici güç olarak ortaya çıkmıştır. Üniversite

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

öğrencileri üzerine yapılan çalışmalarda; işletme bölümleri ya da idari bilimler fakültesinde öğrenimlerine devam eden bireylerin girişimci olma eğilimlerinin varlığı baştan kabul edilerek hangi demografik etkenler tarafından daha yoğun girişimci birey olma güdüsüne sahip oldukları araştırılmıştır (Girginer, N. ve Uçkun, N., 2004). Bunun yanında ilgili literatürde girişimcilik eğilimleri yüksek bireyler ile daha düşük eğilimli bireylerin kıyaslandığı çalışmalarda görülmektedir (Gürol ve Atsan, 2006:25). Diğer bazı çalışmalarda ise bu konu detaylı şekilde ele alınmış olmasına karşın ağırlıklı olarak girişimcilik hisleri ile demografik özellikler ortaya konulmuştur (Wang ve Wong, 2004:163; Kourilsky, Walstad, 1998:78). Aynı şekilde, Henderson ve Robertson (1999) işletme bölümlerinde alınan eğitimin girişimciliğe olan etkilerinin anlaşılması noktasında da çalışmalar yapmıştır. Daha çok eğitim kurumlarının hedeflerinin tespiti için yapılan bu çalışmalarda ağırlıklı olarak işletme bölümü ile özdeşleşen idari bilimler fakülteleri araştırma alanı olarak kullanılmıştır (Hazeldine ve Miles, 2007:234). Söz konusu olan çalışmaların tamamında farklı ülkeler söz konusu olmakla birlikte ağırlıklı olarak eğitimlerinin sonucunda girişimci birey yetiştirmenin önem kazandığı işletme bölümleri ele alınmış olup lisans seviyesindeki çalışmaların devamı niteliğinde olabilecek yüksek lisans gruplarında da aynı araştırmalar sürdürülmüştür (Koh, 1996:15). Genel anlamda girişimcilik hisleri ile ilişkili literatürün gelişmesiyle birlikte birçok çalışma bu alanda sürdürülmektedir. Girişimcilik ile ilişkili ortaya konan hisler ve çalışmanın hipotezleri aşağıda açıklanmıştır.

İçsel Kontrol Hissi

Kontrol hissi bir bireyin hayatındaki ödülleri ve cezaları algılamalarını ifade etmektedir (Pervin, 1998:29). İçsel kontrole sahip olduğunu düşünen bireyler diğerlerinin aksine şansa ya da kismete inanmak yerine hayatlarında başlarına gelen her şeyden kendilerinin sorumlu olduğuna inanırlar (Rotter, 1966:28). Başarıda da başarısızlıkta da bireyin kendi kontrolü söz konusudur. İçsel kontrol hissini ön planda olduğu bireylerin girişimcilik konusunda daha rahat hareket edebildikleri ve buna bağlı olarak da daha girişimci bir tavır sergileyebildikleri ortaya konmuştur (Brockhaus ve diğerleri 1986:28). Genellikle girişimciler, alacakları kararları çevresel faktörlere bırakmak yerine yönetimi kendi ellerine almayı tercih etmektedirler (Mitton, 1989:15). Deneysel

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

bulgular içsel kontrol hissinin literatürde de belirtildiği üzere bir girişimcilik hissi olduğunu ortaya koymaktadır (Robinson ve diğerleri, 1991:13). Buna göre işletme bölümlerinde eğitim alan öğrencilerin içsel kontrol hislerinin değişip değişmediği ile ilgili hipotez şu şekilde geliştirilmiştir..

H1: İşletme eğitimi alan 4. sınıf öğrencilerinin içsel kontrol hisleri 1. sınıf öğrencileri ile aynı seviyede kalmaktadır.

Başarma İsteği

Her insanda yaptıkları ile fark edilme ve takdir edilme isteği vardır. Bu istek girişimcilik hislerinde biri olan başarıma hırsını tetiklemektedir (Hisrich ve diğerleri 1998:6: Koh, 1996:16). Girişimcilik hisleri arasında en eski çalışmalara konu olan başarıma isteği girişimci adayı yüzlerce öğrenci tarafından da kazanılması gereken bir histir. Sadece kar elde etmek amacıyla girişimcilerin ortaya çıkmasının kabul edilmesi, sosyal girişimcileri tanımlamakta yetersiz kalacaktır. Bu sebeple ana hareket noktası olarak başarılı olma dürtüsü kar elde etmekten daha fazla önemli gözükmektedir. Bu dürtünün de işletme bölümlerinde okuyan öğrenciler tarafından eğitimleri süresince değişip değişmediğine dair hipotez şu şekilde kurulmuştur.

H2: İşletme eğitimi alan 4. sınıf öğrencilerinin başarıma isteği hisleri 1. sınıf öğrencileri ile aynı seviyede kalmaktadır.

Risk Alma Eğilimi

Tüm girişimcilik açıklamalarında risk alma eğilimi, girişimciliğin en temel özelliklerinden biri olarak kabul edilmektedir. (De Wit ve diğerleri, 1989:268). Bir çalışan ile bir girişimci arasındaki belki de en önemli fark risk alabilme yetisidir (Entrialgo, 2000:190). Kar elde etmede belirli kontrol ve yeteneğe sahip oldukları durumlarda girişimciler orta derecede riskleri almayı tercih etmektedirler, çünkü girişimcinin bir başka özelliği olan başarı güdüsü, yüksek dereceli risklerden kaçınmalarına yol açmaktadır. Alınan risklerin büyüklüğü ise sonuçta ortaya çıkacak olan kar ile orantılı bir şekilde algılanmaktadır. Buradan hareketle işletme bölümlerinde eğitim alan öğrencilerin risk alma eğilimlerinin değişip değişmediğine ilişkin bir hipotez şu şekilde kurulmuştur.

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

H3: İşletme eğitimi alan 4. sınıf öğrencilerinin risk alma eğilimi 1. sınıf öğrencileri ile aynı seviyede kalmaktadır.

Belirsizliğe Karşı Tolerans

Herhangi bir durumla ilgili yeterince detaylı bir bilgi yok ise o durumda bir belirsizlik söz konusudur (Koh, 1996:15). Pek çok girişimci ve girişimci adayı belirsizliğin var olduğu ortamlarda faaliyet göstermeyi ve mümkün ise o ortamın sağladığı karışıklıktan faydalanarak tüm kontrolü kendi elinde toplamayı tercih etmektedir. Stevenson'a göre girişimcilerin belirsizliğe karşı toleransı girişimci olmayan bireyler ile kıyaslandığında oldukça yüksektir (Stevenson'dan aktaran: Sexton ve diğerleri, 1985:135). İşletme bölümünde eğitim alan öğrencilerin belirsizliğe karşı toleranslarının değişip değişmediği ile ilişkili hipotez buna göre şu şekilde oluşturulmuştur.

H4: İşletme eğitimi alan 4. sınıf öğrencilerinin belirsizliğe karşı tolerans hisleri 1. sınıf öğrencileri ile aynı seviyede kalmaktadır.

Kendine Güven

Arzu edilen hedeflere ulaşabilmek ve o hedeflerde başarılı olabilmek için öncelikle girişimcinin başaracağına inanması gerekmektedir. Bu inancın sağlanabilmesi için girişimcinin kendine ve donanımına olan güveninin tam olması gerekmektedir. Pek çok araştırmadan çıkan sonuca göre girişimci olarak adlandırılan bireylerin kendilerine olan güvenleri tamdır. Bu noktada bazı akademisyenlere göre bu girişimciliğin getirdiği bir his iken başka bir grup akademisyene göre ise girişimci bireylerin zaman içinde başarıları sonrası ortaya çıkan bir sonuçtur (Cromie, 2000:37). Ancak unutulmamalıdır ki alınacak tüm riskler ve verilecek olan tüm kararlarda girişimcinin kendisine olan güveni en önemli itici güç olarak başta bulunması gereken bir histir. Girişimci birey yetiştirmek isteyen işletme bölümünün de buna bağlı olarak kendine güven hissini öğrencilere kazandırması beklenmektedir. Buradan hareketle işletme bölümlerinde eğitim alan öğrencilerin kendilerine olan güvenlerinin gelişme gösterip göstermediği ile ilgili hipotez şu şekilde ortaya konmuştur.

H5: İşletme eğitimi alan 4. sınıf öğrencilerinin kendine güven hisleri 1. sınıf öğrencileri ile aynı seviyede kalmaktadır.

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

Yenilikçi Olma

Schumpeter'in (1942) tanımıyla, girişimcinin fonksiyonu, yeni bir buluşla veya yeni bir mal üreterek ya da eskisini yeni bir yöntemle üretmek için mümkün denenmemiş teknoloji kullanarak üretim sürecinde reform veya devrim yapmaktır (Hisrich ve diğerleri, 1998:8). Girişimci hislerinin sonuncusu olmakla birlikte risk alma eğilimi hissinde yaşanan durum gibi, tüm girişimcilik ile ilişkili literatürde ve girişimciliğin tanımında kullanılır. Yenilik yaratmak ve risk alma aslında girişimci adayı için birbirinden asla ayrı düşünülemez iki his olarak literatürde kullanılmaktadır (Koh, 1996:8; Hisrich ve diğerleri 1998:10). Yenilikçi olma konusunda işletme bölümlerinde eğitim alan öğrencilerin kendilerini geliştirip geliştirmedikleri noktasından hareketle hipotezimiz şu şekilde oluşturulmuştur.

H6: İşletme eğitimi alan 4. sınıf öğrencilerinin yenilikçi olma hisleri 1. sınıf öğrencileri ile aynı seviyede kalmaktadır.

METODOLOJİ

Bu çalışmada bireylerin girişimci yetilerine sahip olabilmeleri için gerekli olan koşullar açıklanmış ve buna bağlı olarak asli hedeflerinden biri girişimci birey yetiştirmek olan Bilecik Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi işletme bölümlerindeki öğrencilere bir anket çalışması uygulanmıştır. Söz konusu anket girişimcilik hisleri olarak adlandırılan başarıma gereksinimi, içsel kontrol, risk alma eğilimi, yenilikçi olma, kendine güven ve belirsizliklere karşı tolerans gösterebilme ile ilgili ifadelerden oluşmaktadır. Bu ifadeler Koh (1996) tarafından geliştirilen ve birçok çalışmada da kullanılan girişimcilik hisleri ile ilgili ölçekten yararlanılarak bu araştırmaya uyarlanmıştır. Bu ölçekte girişimcilik hisleri ile ilgili toplam 36 ifade sunulmuş ve bunlara cevaplayıcıların ne derecede katıldıklarını belirlemek amacıyla (1) Kesinlikle Katılmıyorum, (2) Katılmıyorum, (3) Kararsızım, (4) Katılıyorum ve (5) Kesinlikle Katılıyorum şeklinde beşli likert ölçeği kullanılmıştır.. Dört yıl önce 1. sınıf öğrencilerinden 250 anket içerisinde 236 geri dönüş alınmış ve dört yıllık işletme eğitiminden sonra bu yıl 4. sınıf öğrencilerinden 250 anketten 139 tanesi geri dönmüştür ve 4 yıllık eğitimleri sonucu ortaya çıkan durum incelenmek üzere SPSS 16.0 programında kodlanarak analizi yapılmıştır.

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Yapılan çalışma sonucunda ortaya çıkan veriler ışığında araştırmaya katılan 1. sınıf öğrencilerin demografik bilgileri tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Ankete Katılan 1. Sınıf Öğrencilerin Demografik Özellikleri

		F	%
Cinsiyet	Kadın	128	64
	erkek	71	36
Baba eğitim	İlkokul	79	39,5
	Orta okul	44	22,0
	Lise	49	24,5
	Universite	25	12,5
Anne eğitim	İlkokul	121	60,5
	Orta okul	30	15,0
	Lise	36	18,0
	Universite	6	3,0
Baba iş	esnaf	100	50,0
	memur	71	35,5
	işçi	20	10,0
	Özel sektör	0	0
	İşsiz	0	0
Anne iş	esnaf	4	2,0
	memur	7	3,5
	işçi	3	1,5
	Özel sektör	2	1,0
	evhanımı	174	87,0
Yaşadığı yer	köy	21	10,5
	kasaba	7	3,5
	ilçe	63	31,5
	şehir	108	54,0
Yaşadığı bölge	Marmara	106	53,0
	Ege	20	10,0
	Akdeniz	5	2,5
	Karadeniz	19	9,5
	İç Anadolu	26	13,0
	Güneydoğu Anadolu	11	5,5
Doğu Anadolu	12	6,0	

Tablo 2. Ankete Katılan 4. Sınıf Öğrencilerin Demografik Özellikleri

		F	%
Cinsiyet	Kadın	40	28,8
	erkek	87	62,6
Baba eğitim	İlkokul	71	51,1
	Orta okul	22	15,8
	Lise	23	16,5
	Universite	21	15,2
Anne eğitim	İlkokul	39	28,1
	Orta okul	25	18,0
	Lise	46	33,1
	Universite	18	13
Baba iş	esnaf	68	48,8
	memur	35	25,1
	işçi	15	10,7
	Özel sektör	15	10,7
	İşsiz	6	4,3
Anne iş	esnaf	2	1,4
	memur	2	1,4
	işçi	3	2,1
	Özel sektör	1	0,7
	evhanımı	131	94,2
Yaşadığı yer	köy	10	7,2
	kasaba	5	3,6
	ilçe	42	30,2
	şehir	82	59,0
Yaşadığı bölge	Marmara	83	59,7
	Ege	15	10,8
	Akdeniz	4	2,8
	Karadeniz	10	7,2
	İç Anadolu	14	10,1
	Güneydoğu Anadolu	7	5,0
	Doğu Anadolu	6	4,3

236 öğrencinin tamamına 4 yıl sonra yapılan çalışmada ulaşamadığı için aradaki farkın sebepleri araştırıldığında ilk çalışmaya katılan bazı öğrencilerin okulu bıraktığı başka okula geçtiği ya da 4. sınıfa gelemedikleri tahmin edilmiştir. Aynı şekilde ilk gruba

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

sonradan katılan ve ikinci anket uygulamasında gruba dahil olan yeni bireyler olduğundan dolayı iki grubun demografik bilgileri ayrı ayrı verilmiştir. 4. sınıf öğrencilerinin demografik bilgileri de tablo 2’de verilmektedir. İki tablo da görüldüğü üzere yapılan çalışmada kullanılan örnek grupta benzerlikler çok fazladır. Söz konusu grubun zaman içerisinde farklılaşması kaçınılmaz olmakla birlikte demografik veriler bu dönemde çok fazla değişime uğramayacağı için oldukça yakın çıkmaktadır.

1. sınıf ve 4. sınıf öğrencileri karşılaştırılması yapıldığında geçen 4 yıl içerisinde değişiklikler olduğu ortaya çıkmıştır. Ancak, bu süreç içerisinde hangi sınıf olduğundan bağımsız olarak tüm gruplarda ki öğrencilerin girişimcilik hisleri ortalamaları genel olarak 3’e yakın ve 3’ün üzerinde çıktığı vurgulanmalıdır. Bunun sebebi tercih edilen ve eğitimi alınan işletme bölümleri olarak tahmin edilmektedir.

Yapılan çalışmada elde edilen sonuçlar ışığında işletme bölümlerinde verilen eğitimin dört yılsonunda girişimcilik hisleri üzerinde yaptığı etki tablo 3’de görülmektedir. Ortaya çıkan etkinin pozitif yönde olması ise her girişimcilik hissinde söz konusu olmamıştır. İçsel kontrol hissi olarak adlandırılan (LC) girişimcilik hissi incelendiğinde ortalamalar arasında bir düşüş olduğu görülecektir. Bunun sebebi olarak ise ilk yıl bölüme kayıt yaptıran öğrencilerin daha fazla motive olmuş olmaları, sınav kazanarak gelmeleri sebebiyle elde ettikleri sonucu sadece kendilerinin hak ettiğini söylemek mümkün olacaktır. Ancak son sınıfa gelmiş öğrenciler kendilerinin dışında da bazı etmenler olduğunu ve bazı olayların kontrol edilemediğini fark ederek içsel kontrol hislerinde düşüş yaşayabilmektedirler.

Başarım arzusu (NA) ise dört yılsonunda artış göstermiş olup bunun sebebi gerçek hayatla yüzleşecek öğrencilerin beklentilerinin yükselmesi gösterilebilir. Bu başarımın sağlanabilmesi için ise alınması gereken (PR) risklerin farkında olan öğrencilerin risk alma eğilimleri de artış göstermiştir.

En yüksek artış belirsizliğe karşı tolerans (TA) göstermede ortaya çıkmaktadır. Bunun sebebi olarak da gerçek hayatla yüzleşen öğrencilerin kontrolleri dışında ortaya çıkabilecek durumlar karşısın da daha toleranslı ve daha cesur davranacakları gösterilebilir.

Tablo 3. Ortalamalar ve Standart Sapmalar

	Sınıf	N	Ortalama	Std. Sap.
İçsel Kontrol (LC)	1	231	3,703	0,5177
	4	133	3,224	0,3994
Başarma İhtiyacı (NA)	1	227	3,352	0,4686
	4	119	3,544	0,3957
Risk Alma Eğilimi (PR)	1	228	2,944	0,5739
	4	129	3,031	0,4606
Belirsizliğe Karşı Tolerans (TA)	1	236	2,197	0,4808
	4	133	3,456	0,4811
Kendine Güven (SC)	1	222	3,708	0,5480
	4	119	2,928	0,4825
Yenilikçi Olma (IN)	1	224	3,641	0,5270
	4	121	3,252	0,3442

Gerçek hayata adaptasyon da önlerinde çok fazla örnek olan son sınıf öğrencileri kendilerine olan güvenlerini (SC) de yitirmektedirler. Bu eğitimden çok ekonomik şartlarla ortaya çıkan bir durum olarak ele alınmalıdır. Aynı şekilde iş bulma sürecinde korkularıyla yüzleşen son sınıf öğrencileri kafalarındaki yenilikleri (IN) ortaya koymakta ve farklılıklar yaratmada çekimser kalmayı tercih etmekte, bunları yapabilecek güce erişinceye kadar da standart uygulamalara bağlı kalmayı tercih edebilmektedirler.

Elimizdeki verilerin t-testi ile analizi sonucunda elde edilen veriler tablo 4'de verilmektedir. Bu sonuçlara göre girişimcilik hislerinin bir tanesi dışında tamamında anlamlı bir değişim olduğu görülmektedir. Buna göre işletme eğitiminin istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde içsel kontrol hissinin düşmesine (LC), başarıma isteğinin artmasına (NA), yenilik yapma isteğinin düşmesine (IN), belirsizliğe karşı toleransın (TA) artmasına ve kendine güven (SC) hissinin ise düşmesine sebep olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre H1, H2, H4, H5 ve H6 hipotezleri ret edilmiş olmaktadır. Risk alma eğiliminde (PR) ise anlamlı bir artış olmadığı anlaşılmış ve H3 hipotezi kabul

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

edilmiştir. Çalışmanın amacına bu noktada ulaşılmış olup dört yıllık eğitimin öğrencilerin gelecekte girişimci birey olmasına imkan sağlayacağı düşünülen girişimcilik hislerinde ortaya çıkan son durum netleştirilmiştir.

Tablo 4. T-Testi Sonuçları

	t	p
İçsel Kontrol (LC)	0,986	0,001
Başarma İhtiyacı (NA)	0,382	0,001
Risk Alma Eğilimi (PR)	0,146	0,122
Belirsizliğe Karşı Tolerans (TA)	2,415	0,001
Kendine Güven (SC)	1,354	0,001
Yenilikçi Olma (IN)	0,824	0,001

Söz konusu çalışmadan çıkan sonuçlar ışığında işletme bölümlerinde verilen eğitimin öğrenciler üzerinde tam anlamıyla pozitif bir katkısı olmadığı görülmüştür. Ancak unutulmamalıdır ki, söz konusu olan örneklem ele alındığında mezun duruma gelmiş pek çok öğrencinin mezuniyet sonrasında yaşayacağını düşündüğü sıkıntılı süreç karşısında demoralize olması ve hayal kırıklıklarına uğraması kaçınılmazdır. Mezuniyet sonrası iş sahibi olmuş bireyler incelenirse şayet, sonuçların gelişmiş olabileceği düşünülmektedir. Diğer yandan mezun durumuna gelmiş bireylerin pek çoğunda bölüm ve fakülte ayırt edilmeksizin bir endişe oluşması kaçınılmazdır. Bu endişe daha çok bilinmeyenle karşılaşmaktan kaynaklanmaktadır. Aynı şekilde iş bulamama korkusu, başarılı olamama endişesi içlerindeki özgüveni de sarsmaktadır.

Yapılan çalışma uzamsal bir çalışma olması sebebiyle dört yıl önce seçilen örneklem üzerinde tekrarlanmıştır. İleride aynı konuda yapılması düşünülen çalışmalara ışık tutmak amacıyla kullanılan örneklemden farklı bir örneklem seçilmesi faydalı olabilir. Daha fazla sayıda üniversitenin örnekleme dahil edilmesi veya devlet üniversitesi, vakıf üniversitesi şeklinde örneklemelerin gruplanması ulaşılan sonuçların genelleştirilmesine katkı sağlayacaktır.

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

KAYNAKÇA

1. Alstete, J.W., (2002), "On Becoming An Entrepreneur: an Evolving Typology", *International Journal Of Entrepreneurial Behavior & Research*, Vol. 8 No. 4. 222-234
2. Brockhaus, R. H.; Horwitz, P. S. (1986). *The psychology of the entrepreneur: The Art and Science of Entrepreneurship*. Ballinger: Cambridge, 25-48.
3. Bygrave, W.D. And Hofer, C.W., (1991), "Theorizing About Entrepreneurship", *Entrepreneurship Theory and Practice*, 13-22
4. Churchill, Neil C. and Daniel F. Myzyka (1994) "Defining and Conceptualizing entrepreneurship: A Process Approach." Pp. 11-23 in: Gerald E. Hills (1994). *Marketing and Entrepreneurship. Research Ideas and Opportunities*. London. Quorum Books.
5. Cromie, S., (2000). Assessing Entrepreneurial Inclinations: Some Approaches Empirical Evidence, *European Journal of Work and Organizational Psychology*, (9).1: 13-30
6. Douglas, E. & Shepherd, D., (2000), "Entrepreneurship as a Utility-Maximizing Response", *Journal of Business Venturing*, 15,231-251
7. Drucker, Peter F. (1995). *Innovation and Entrepreneurship*. London: Butterworth Heinemann.
8. Entrealgo, M., Fernandez, E. ve Vazquez, C., (2000), Characteristics of Managers as Determinants of Entrepreneurial Orientation: Some Spanish Evidence. *Enterprise and Innovation Management Studies*, (1),2:29-32
9. Gibb, A., (1993), "Small Business Development in Central and Eastern Europe- Opportunity for A Rethink?", *Journal of Business Venturing*, Vol. 8, 461-486
10. Gorman, G., Hanlon, D., King, W., (1997), "Some Research Perspectives on Entrepreneurship Education and Education for Small Business Management: A Ten-Year Literature Review.", *International Small Business Journal* 15 (3), 56-77.
11. Green, R., David, J., Dent, M. And Tyshkovsky, A., (1996), "The Russian Entrepreneur: A Study of Psychological Characteristics", *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, Vol. 2 No.1, 49-58
12. Gurol Y., Atsan N., (2006), Entrepreneurial characteristics amongst university students, *Education & Training*; 48: 25
13. Hébert, Robert F. and Albert N. Link (1988) *The Entrepreneur: Mainstream views and radical critiques*. 2nd Edition. New York: Praeger
14. Hisrich, R. D., Peters M., (1998), *Entrepreneurship*, Irwin McGrawhill
15. Ipcioglu, Isa and Taser, Atil, (2009a) "İşletme Bölümlerinde Verilen Eğitimin Girişimci Adayı Öğrenciler Üzerindeki Etkileri" Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Yıl: 2009/2, Sayı: 10
16. Ipcioglu, Isa and Taser, Atil, (2009b) "The Effects of Gender Differences on Entrepreneurship: An Empirical Study", *Marketing and Entrepreneurship, Ankara University International Conference, AUMEC 2009*.

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

17. Klein G. ve Bullock J., (2006) Can Entrepreneurship Be Taught?, *Journal of Agricultural and Applied Economic* 16.Feb.2006.:2-20
18. Koh Hian C., (1996). Testing hypotheses of entrepreneurial characteristics. *Journal of Managerial Psychology*, (11)3:12-25
19. Littunen, H., (2000), “Entrepreneurship and Characteristics of the Entrepreneurial Personality”, *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, Vol.6 No. 6, Pp. 295-309
20. Robinson, P. B. Huefner, J. C. ve Hunt, H. K. , (1991). An Attitude Approach to the Prediction of Entrepreneurship , *Entrepreneurship: Theory and Practice*, (15):13-31
21. Rotter, J. B. , (1966). Generalized Expectancies for Internal Versus External Locus of Control of Reinforcement , *Psychological Monographs: General and Applied*, (609)80: 1-28
22. Sexton, D.L., Bowman, N., (1985). The Entrepreneur: A Capable Executive and More. *Journal of Business Venturing* 1 (3):129–140.
23. Stevenson, H.H., R. Hamermesh, P.W. Marshall, and M.J. Roberts. (2002). *Entrepreneurship: It Can Be Taught. HBS New Business*
24. Thomas, A.S. and Mueller, S.L., (1998), “Are Entrepreneurs the Same Across Cultures?”, USASBE Conference Papers, Available at: www.usasbe.org
25. Utsch, A. and Rauch, A., (2000), “Innovativeness and Initiative as Mediators between Achievement Orientation and Venture Performance”, *European Journal of Work and Organizational Psychology*, Vol.9 No.1, 45-62

**T.C.
BILECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU**

EK-1

Bu çalışma SOBİAD desteği ile yapılacak olan “INTERNATIONAL CONFERENCE ON BUSINESS AND MANAGEMENT” adlı kongre de sunulacaktır. Ayrıca SOBİAD yayını olan bir dergide de yayınlanacaktır.

EK-2

Proje kapsamında ayrılan bütçeden yapılan harcamaların belgeleri ektedir.

THE EFFECTS OF BUSSINESS EDUCATION ON ENTREPRENEURSHIP CHARACTERISTICS: AN EMPIRICAL STUDY¹

İsa İpcioglu

Bilecik University
Associate Professor
Faculty of Economics and Administrative Sciences
Department of Business Administration
Bilecik, TURKEY
E-mail: isa.ipcioglu@bilecik.edu.tr

Atil Taser

Bilecik University
Assistant Professor
Faculty of Economics and Administrative Sciences
Department of Business Administration
Bilecik, TURKEY
E-mail: atil.taser@bilecik.edu.tr

—Abstract —

The aim of this study is to examine the effects of business education on students' entrepreneurial characteristics. Therefore, this study was conducted on a sample of undergraduate students in department of business administration from two state universities, Bilecik University and Dumlupinar University, in Turkey. We applied the survey to these student groups four years ago and this year. The results of this study show that there are no significantly the effects of business education on students' entrepreneurial characteristics the end of four years period in these universities.

Key Words: *Entrepreneurship, Education, Entrepreneurship Characteristics*

1. INTRODUCTION

Since the drivers of growth in modern economies are not large industrial companies, but rather, new and small businesses which are established by entrepreneurs (Hebert and Link 1988; Drucker, 1995:19; Churchill and Myzyka, 1994), entrepreneurship is one of

---

¹ This study was supported by Scientific Research Committee of Bilecik University, Turkey.

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

the main forces in economic growth and job creation. According to the 2006 results of Global Entrepreneurship Monitor-GEM there is a systematic relation between the development level and the entrepreneurship type and level of country (Bosma and Harding, 2007). Thus, entrepreneurship is supported and motivated and entrepreneurs are educated by governors. The impact of entrepreneurship education has been recognized as one of the crucial factors that help youths to foster an entrepreneurial attitude (Gorman et al., 1997; Kourilsky and Walstad, 1998). Their attitude and knowledge of entrepreneurship are likely to shape their inclination to start their own businesses in the future. In USA, there are 1600 different universities, taught 2200 entrepreneurship courses and a center, supported over 100 funds (Kuratko, 2003:22). One of the main purposes of business school is to train entrepreneurial candidates. Thus, the aim of this study is to examine the effects of business education on students' entrepreneurial characteristics. This study was conducted on a sample of undergraduate students in department of business administration from two state universities, Bilecik University and Dumlupınar University, in Turkey.

2. LITERATURE REVIEW AND HYPOTHESES

Nowadays, entrepreneurship is identified to begin and open new business. However, Drucker (1985) underlines that each new business is not identifying entrepreneurship. According to Drucker (1985), entrepreneurs create new and dissimilar things. They change or transform values. An entrepreneur has some characteristics and properties as ambition, creativity, dedication, initiative, innovation, management capabilities, risk-taking propensity, positive state of mind and vision (Morrison et al., 1999). Scholars are still discussing whether such characteristics and properties come from the birth or can be taught? Majority of the early studies about becoming an entrepreneur cannot give the exact answer. According to these early studies the reason can be found in both genetic and subsequent factors. The most popular and possible subsequent factor seems like education (Ipcioglu and Taser, 2009a). It is obvious that some genetic forces can be used to become an entrepreneur but skills come from individual background of birth still need to be developed by education. For the others, who really do not have any individual or genetic supports to become an entrepreneur; can have a good and specified education to catch the others on the target (Douglas and Shepherd, 2000).

Stewart et al. (1998) have identified need for achievement, risk taking propensity, and innovation as determinants for distinguish entrepreneurs. In addition, Entrialgo et al. (2000) have regarded locus of control, need for achievement and tolerance for ambiguity as the determinants of the tendency for entrepreneurship.

In this study six personality characteristics are used to define the entrepreneurial profile of students. These are need for achievement, locus of control, risk taking propensity, tolerance for ambiguity, innovativeness and self-confidence. These characteristics were considered as capable of representing the entrepreneurial behavior of individuals and used at different studies (Ipcioglu and Taser, 2009a; 2009b). Entrepreneurial motivations such as achievement, independence, and locus of control have been widely investigated with regard to their influence on business start-up (Brockhaus and Horwitz 1986). McClelland's (1987) early work suggested that need for achievement should be

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

higher in people who start a business. A similar result appears for locus of control (Rotter, 1966). Business owners have a slightly higher internal locus of control than other populations (Rotter, 1966). Other studies have found a high degree of innovativeness, competitive aggressiveness, and autonomy (Utsch et al. 1999) or risk taking (Ipcioglu and Taser, 2009a).

2.1. Entrepreneurship Characteristics

Locus of control (LC): An attribute indicating the sense of control that a person has over life (Hisrich, et.al, 2004). Individuals vary in terms of how much personal responsibility they perceive and accept for their behavior and its consequences (Rotter, 1996). Individuals with an internal feeling of locus of control believe they personally control events and consequences in their lives (Koh, 1996). Luck, fate or other people effect can not have a sanction on individual's actions and success. By saying this it is accepted that entrepreneurs have an internal feeling of locus of control. Entrepreneurs prefer to make decisions about their life and take risks to be successful without feeling and external pressure. That is why most of the individuals take the control of their life and protect it.

Need for achievement (NA): An individual's need to be recognized, named as need for achievement (Hisrich et.al, 2004). The higher need for achievement brings the stronger desire to be successful which also forces to behave more entrepreneurially (Koh, 1996). Above the all other entrepreneur characteristics, need for achievement has the longest history as it was accepted and related with entrepreneurship long time ago.

Risk taking propensity (PR): The main difference between an entrepreneur and an manager is the uncertainty and risk taking (Entrialgo et al., 2000). The main approach in risk taking is individually accepting all risks for profit or loss. Most of the people do not have the propensity to uncertainty and risk of loss; on the other hand entrepreneurs prefer to take risks if some how a profit can be the result. Taking very high risks also are not accepted by entrepreneurs as the feeling of need for achievement bars them.

Tolerance of ambiguity (TA): When there is not enough information about the situation, ambiguity exist (Koh, 1996). Most of the entrepreneur individuals like to take control of ambiguous situation and manage them. The appearance of these individual entrepreneurs at large ascended at ambiguous eras. According to the studies entrepreneurs has more tolerance of ambiguity than non-entrepreneurs (Stevenson, et. al., 1994; Sexton and Bowman, 1985).

Self confidence (SC): The belief of being capable to achieve the goals that are set to gain profit named as self confidence. Entrepreneur individuals has self confidence as a distinctive characteristics even some scholars noted it is not just a characteristic but an outcome (Cromie, 2000). Many studies have found that entrepreneurs have higher degree of self-confidence than non-entrepreneurs (Koh, 1996).

Innovativeness (IN): Creating new methods of production, getting in to a new market, producing new quality or creating something new to be successful inclined as innovativeness. Innovativeness is the second factor to understand an individual's propensity of entrepreneurship and also may be the most distinctive characteristic. Seeing the opportunities and taking risks succeeding can not be detached by

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

innovativeness. All new creations mentioned below will support by other characteristics. On the other hand innovative individuals also usually have the other entrepreneur characteristics (Koh, 1996; Hisrich et.al., 2004).

After discussing, the following six main characteristics' hypotheses are tested:

- *H1: After business education senior students remain the same level of locus of control as freshmen.*
- *H2: After business education senior students remain the same level of need for achievement as freshmen.*
- *H3: After business education senior students remain the same propensity to take risk as freshmen.*
- *H4: After business education senior students the same level of tolerance to ambiguity as freshmen.*
- *H5: After business education senior students the same level of self-confidence as freshmen.*
- *H6: After business education senior students the same level of innovativeness as freshmen.*

3. METHODOLOGY

This study was conducted on a sample of undergraduate students in department of business administration from two state universities, Bilecik University and Dumlupınar University, in Turkey. We applied the survey to these student groups four years ago and this year. Department of business administration is considered an interesting and appropriate place to conduct entrepreneurship studies because such departments supposed to train potential entrepreneurs. A survey was applied to 236 out of 250 students four years ago. This year we applied the same survey to same sample but this time 139 out of 250 turned back. The questionnaire includes variables to measure characteristics of entrepreneurship that contained 36 items were adopted from Koh (1996). There are seven items for locus of control, eight items for need for achievement, eight items for risk taking propensity, eight items for tolerance of ambiguity, eight items for self confidence and five items for innovativeness. A likert scale with five-point response format was used for total 36 items to measure the participants' agreements with the regarding items.

4. THE DATA ANALYSIS AND RESULTS

Reliability of the instrument was evaluated using Cronbach's Alpha. The values of each term were above 0.70, exceeding the common threshold value (0.60). Together with alpha and correlation coefficients, entrepreneurship characteristics scale has internal reliability.

Table 1 demonstrates mean, standard deviation according to the analyses. Self confidence (SC) characteristic and locus of control (LC) characteristic in four years ago possessed the best mean values (3.708 and 3.703) and need of achievement in this year possessed the best mean value (3.544) among six variables. Before checking the differences between means, we noted that all characteristics' means are very close or just over 3. These results show that students having education for four years at business

schools are not highly entrepreneurial inclined. According to the differences of variables' means locus of control (LC), self confidence (SC) and innovativeness (IN) characteristics dropped in four year education period. Other three characteristics propensity to take risks (PR), need of achievement (NA) and tolerance of ambiguity (TA) seems increased slightly in four year period. These changes must be analyzed between confidence intervals.

Table 1: Means and Standard Deviations

	Class	N	Mean	Std. Deviation
Locus of control (LC)	1th	231	3.703	0.5177
	4th	133	3.224	0.3994
Need for achievement (NA)	1th	227	3.352	0.4686
	4th	119	3.544	0.3957
Propensity to take risk (PR)	1th	228	2.944	0.5739
	4th	129	3.031	0.4606
Tolerance of ambiguity (TA)	1th	236	2.197	0.4808
	4th	133	3.456	0.4811
Self confidence (SC)	1th	222	3.708	0.5480
	4th	119	2.928	0.4825
Innovativeness (IN)	1th	224	3.641	0.5270
	4th	121	3.252	0.3442

According to Table 2, there is a statistical significance difference after business education between senior students and freshmen at most of the characteristic. With the guidance of this data we accept the H3 hypothesis. At Table 1, there are differences between variables' means grouped by class year; significant differences can be seen. Thus, all other hypotheses H1, H2, H4, H5 and H6 are rejected.

Table 2: T-Test Results

	t	p
Locus of control (LC)	0.986	0.001
Need for achievement (NA)	0.382	0.001
Propensity to take risk (PR)	0.146	0.122
Tolerance of ambiguity (TA)	2.415	0.001
Self confidence (SC)	1.354	0.001
Innovativeness (IN)	0.824	0.001

Significant at the 0.05 level

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

5. CONCLUSION

This study used to trait the entrepreneur characteristics of business school students changed after four year education. Entrepreneurial characteristics, namely locus of control, need for achievement, risk taking propensity, tolerance of ambiguity, self-confidence and innovativeness are usually seen in entrepreneur individuals as noted by the literature. On the other hand, business schools' role to train individuals to be entrepreneur is also mentioned in the literature (Klein and Bullock, 2006).

In the previous researches, it is seen that entrepreneurially educated individuals are more innovative, have more incentives for success, more tendency to take risks, have more inner control, self confidence in comparison with those who are not entrepreneurially inclined (Gürol and Atsan, 2006). These findings are also in parallel to the findings of previous researches on the theory of entrepreneurial characteristics (Ipcioglu and Taser, 2009a).

According to the results, it has been seen that business students developed more than average to become an entrepreneur for most entrepreneur characteristics. As mentioned before, this study is the continuity of another study, published four years ago. By checking the differences of first and last studies mean values we could also draw a picture of success of the curriculum given at business school.

In characteristics named locus of control, freshmen seemed more control oriented in early stage of their life. This could be understandable as the motivation of attending to a university will support this characteristic. As the graduation day comes closer every individual's dream "The Perfect Job" may pumper the need for achievement with the support of education as the results showed that this cause increased statistically. According to the new study, students' characteristic to take risks is slightly differed and increased. This increase could be understandable as many students need a job after graduation. However, finding a good job is not so easy, so students will accept risks to find a job although this did not result as significantly different. The increase at tolerance of ambiguity can be caused by the fear of facing the real life after graduation. Students know that after graduation, the new life contains many unknowns which they should tolerate. Self confidence decreased after four years. The mean might still be around average but this will not be enough to say that education worked well on after four years. With the pushing force of education, students could have new and innovative ideas to carry on to professional life, but senior students may prefer to keep these new ideas to them selves till they have the opportunity.

According to the results, we scope that the two state universities' business school's aim and curriculum could managed to change most of the entrepreneurial characteristics. Of course the affected characteristic must still be studied and analyzed to guide other characteristics. As a suggestion, in the future studies these characteristic could be studied alone. By focusing on each characteristic, the development and the reasons could be analyzed deeply.

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

BIBLIOGRAPHY

1. Bosma, N., and Harding, R. (2006). *GEM 2006 Summary Result*, Bason College, USA, London Business School, UK.
2. Brockhaus, R. H. & Horwitz, P. S. (1986). *The psychology of the entrepreneur: The Art and Science of Entrepreneurship*. Ballinger: Cambridge.
3. Churchill, N. C. & Myzika, D. F. (1994). Defining and Conceptualizing entrepreneurship: A Process Approach, pp. 11-23 in: Gerald E. Hills (1994). *Marketing and Entrepreneurship. Research Ideas and Opportunities*. London. Quorum Books.
4. Cromie, S., (2000). Assessing Entrepreneurial Inclinations: Some Approaches Empirical Evidence, *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 9(1): 13-30.
5. Douglas, E. & Shepherd, D., (2000). Entrepreneurship as a Utility-Maximizing Response, *Journal of Business Venturing*, 15, 231-251.
6. Drucker, Peter F. (1985). *Innovation and Entrepreneurship. Practice and Principles*, Haper & Row Publishers, New York.
7. Drucker, Peter F. (1995). *Innovation and Entrepreneurship*. London: Butterworth Heinemann.
8. Entrealgo, M., Fernandez, E. & Vazquez, C., (2000). Characteristics of Managers as Determinants of Entrepreneurial Orientation: Some Spanish Evidence. *Enterprise and Innovation Management Studies*, 1(2): 29-32.
9. Gorman, G., Hanlon, D. & King, W., (1997). Some Research Perspectives on Entrepreneurship Education and Education for Small Business Management: A Ten-Year Literature Review, *International Small Business Journal*, 15 (3): 56-77.
10. Gurol Y., Atsan N., (2006). Entrepreneurial characteristics amongst university students, *Education & Training*, 48: 25-38.
11. Hébert, Robert F. and Albert N. Link (1988). *The Entrepreneur: Mainstream views and radical critiques*. 2nd Edition. New York: Praeger.
12. Hisrich, R. D., Peters M., (1998), *Entrepreneurship*, Irwin McGrawhill.
13. Ipcioglu, I. and Taser, A., (2009a). İşletme Bölümlerinde Verilen Eğitimin Girişimci Adayı Öğrenciler Üzerindeki Etkileri, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2 (10): 13-25 (in Turkish).
14. Ipcioglu, I. and Taser, A., (2009b). The Effects of Gender Differences on Entrepreneurship: An Empirical Study, *Marketing and Entrepreneurship, Ankara University International Conference*, AUMEC.
15. Klein G. and Bullock J., (2006). Can Entrepreneurship Be Taught?, *Journal of Agricultural and Applied Economic* 16.Feb.2006 :2-20.
16. Koh, H. C., (1996). Testing hypotheses of entrepreneurial characteristics. *Journal of Managerial Psychology*, (11)3:12-25.
17. Kourilsky, M. L. and Walstad, W.B. (1998). Entrepreneurship and Female Youth: Knowledge, Attitudes, Gender Differences, and Educational Practices, *Journal of Business Venturing*, 13 (1): 77-88.

T.C.
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ
SONUÇ RAPORU FORMU

18. Kuratko, D. F. (1966). *Entrepreneurship Education: Emerging Trends and Challenges for the 21 st Century*, White Paper, U.S. Association of Small Business Education.
19. McClelland, D. C. (1987). Characteristics of successful entrepreneurs." *Journal of Creative Behavior*, 21(3): 219-233.
20. Morrison, A., Rimmington, M., and Williams, C., (1999). *Entrepreneurship in the Hospitality, Tourism and Leisure Industries*, Butterworth-Heinemann, Oxford.
21. Rotter, J. B., (1966). Generalized Expectancies for Internal Versus External Locus of Control of Reinforcement , *Psychological Monographs: General and Applied*, (609)80: 1-28.
22. Sexton, D.L., Bowman, N., (1985). The Entrepreneur: A Capable Executive and More. *Journal of Business Venturing* 1 (3):129–140.
23. Stevenson, H.H., Hamermesh, R., Marshall, P.W. and Roberts, M.J. (2002). *Entrepreneurship: It Can Be Taught*, *HBS New Business*.
24. Stewart, W.H., Watson, W.E., Carland, J.C. and Carland, J.W., (1998). A Proclivity for Entrepreneurship: A Comparison of Entrepreneurs, Small Business Owners, and Corporate Managers, *Journal of Business Venturing*, 14: 189-214.
25. Utsch, A. and Rauch, A., (2000). Innovativeness and Initiative as Mediators between Achievement Orientation and Venture Performance, *European Journal of Work and Organizational Psychology*, (9):45-62.